

TANDORI DEZSŐ

Hogy fájdalmamban ott helyt földre essem

(HÚVÖS VERS EGY VÉGZETES ÉRZÜLETRŐL)

500 vagy 50 millió év utáni év felén,
hogy csaknem egy sokmázsás tűzoltóautó alá léptem,
lassan tovább baktatva, vagy később: „Mi lenne verebemmel?”

ezt gondoltam el, és semmi se rímelt, hogy tenné itt.
Nem történt volna semmi. Maradt volna szóló verebünknek,
aki az életemnél több, és persze, mégse több, nincs mérték,

gondozója, engem eltemetnek, porom ott pihent volna fák alatt,
hol 27 év során annyi madártemetés volt, madarainké,
madaraké, kikről most gyönyörű ismeretterjesztő filmet láttam.

(Véremre, belemből kifolyt, enyhén autógumiszagú maradékokra,
foltjaikra, a közeli parkból, éjszaka, macskák, nyestek
jártak volna, „B” sírhelyem látogatói. Az „A” hely a fák alatt.)

Azt akartam, e madár legyen: szóló, értsd ne legyen társa, csak
mi ketten, emberpár, alakulhasson úgy, ahogy előtte nálunk
egy madár sem, mert mindig sok befogadott ily vad szárnyas volt.

Az emlősök felett a madarak eleinte, leletek mutatják,
a madarak uralkodtak. Mit tudom én, ez a sauruszok kihalása
után volt, Új-Zélandban például mérhető évmennyisége

annak, hogy a fő madár-ellenség emlős partra szállt, az Ember,
de a Galapagos-sziget(ek)en egy bizonyos kormoránfajta például
úgy döntött, nem repül, nincs természetes ellensége,

szárnya elkorcsosult, rút, de tisztogatja, furán is fut, a vízben
van csak elemében. – Lakásomban én meg nem mondom, mint vagyok,
nálunk az egy szál szóló veréb tojó megvalósította a madáruralmat

kettőnk felett, nem törődve velem, hogy nem ellenségei vagyunk,
ellátói inkább – ez minden uralom természete. A legfőbb a lélek
alávetettsége. Ah, miért vált minden oly jelentéktelenné

nekem, hát jó, megvagyok így, mégis, természetes ösztön
miért nem sarkall: kapkodjam a csörgő telefont, erőszakoskodjam
könyvkiadókkal, reálisan latoljam erkölcsi állagukat, pajzán

szószegéseik világát, ah, mit nekem a könyvek! Roncs szárnyat élről
alig érő nyugdíjammal, valami juttatással, azzal, hogy lapokba írok,
megvagyok. Nem tragédia, mi lesz írói sorsom. Csak a szakszerűségért

küzdök, nem az igazságért. Nincs így igazság. Madarunk, ha meghal,
olyan lesz az, hogy fájdalommban ott helyt földre essem, föl se
keljek, bár nem öltök gyászruhát, s még alkalmasint tovább élek.

Ahogy a galapagosi kormorán szárnya, elkorcsosult minden érdeklődésem
a világ iránt: tessék-lássék elbeszélgetni az utcán: nem! utazni
a szomszéd nagyvárosba: nem! húst, gombát, spárgát, tejfölt, kolbászt,

gyümölcsöt venni vásárcsarnokokban: nem s nem. És az italt elhagyva
mindezt kegyetlenül el tudom mondani. Megfutni sem tudok a sors elől,
csak azt nem tudom e madárpusztulás-fenyegetés elől mely vízben

élhetnék, mint a kormorán halakkal, 500 vagy 50 millió madárév vadonán.